

Dovoľujeme si Vás informovať, že dňa 01.05.2022 nadobudne účinnosť Nariadenie vlády SR č. 144/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 93/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným príchodom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (ďalej len „novela Nariadenia č. 93/2022“). Predmetná novela je zverejnená v zbierke zákonov SR: 144/2022 Z.z. - upravuje poskytovanie pomoci odídencom, a to v prípade:

- pomoci v hmotnej núdzi,
- príspevku na starostlivosť o dieťa,
- opakovaného príspevku dieťaťu,

z dôvodu uzavretia medzinárodnej zmluvy medzi SR a Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (ďalej len „UNHCR“), na základe ktorej sa od 01.05.2022 bude utečencom z Ukrajiny poskytovať finančná pomoc. Cieľom novely nariadenia je, aby nedochádzalo k duplicitnej podpore tých istých domácností zo štátneho rozpočtu a z prostriedkov OSN. V tejto súvislosti uvádzame, že konkrétna výška mesačnej finančnej podpory UNHCR bude poskytovaná v sume 80 eur pre jednotlivca, v sume 60 eur pre dieťa vo veku 3 až 18 rokov a v sume 160 eur pre dieťa do 3 rokov. Maximálna výška podpory pre jednu domácnosť je ohraničená na 380 eur mesačne.

Príspevok na starostlivosť o dieťa: Novela nariadenia vypustila ustanovenie, ktorým sa tento príspevok sprístupnil pre osoby s osobitnou ochranou. Tento príspevok sa odídencom z Ukrajiny od 01.05.2022 nebude poskytovať, vzhľadom na poskytovanie finančnej pomoci na základe medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR. Táto pomoc je osobitne upravená pre rodičov starajúcich sa o deti do troch rokov veku, tak ako je uvedené vyššie (napr. žena s jedným dieťaťom do 3 rokov dostane pomoc vo výške 240 eur). V zmysle prechodného ustanovenia novely nariadenia nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa zostane zachovaný tým oprávneným osobám, ktorým vznikol pred účinnosťou novely nariadenia. Oprávnená osoba, ktorá bola poberateľkou daného príspevku od účinnosti Nariadenia č. 93/2022 pred 01.05.2022, tento jej pri splnení podmienok patrí aj po 01.05.2022. Týmto osobám nevznikne nárok na finančnú pomoc poskytovanú na základe medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR.

Príklad: Ak žene s jedným dieťaťom do 3 rokov v mesiaci apríl 2022 vznikol nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa vo výške 280 eur, tento jej bude poskytovaný a finančná pomoc z UNHCR vo výške 240 eur jej nebude poskytnutá.

Opakovaný príspevok na dieťa: Novela nariadenia upravuje a dopĺňa § 4 Nariadenia č. 93/2022 novým odsekom 2 vo veci upresnenia príjmu dieťaťa pri výpočte opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti. Za príjem dieťaťa v prípade tohto príspevku sa považuje aj finančná pomoc poskytovaná na základe medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR. Príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny pri výpočte opakovaného

príspevku dieťaťu a započítaní predmetného príspevku, bude postupovať v zmysle § 5 ods. 4 zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa a finančnú pomoc poskytnutú na základe medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR, bude považovať za príjem v mesiaci, keď bude pomoc vyplatená.

Príklad: Finančná pomoc UNHCR poskytnutá (t.j. vyplatená v júni 2022), do príjmu pri výpočte príspevku sa zaráta v júni 2022.

Pomoc v hmotnej núdzi: Novela nariadenia upravuje a dopĺňa § 6 Nariadenia č. 93/2022 novým odsekom 2, v ktorom ustanovila, že nárok na pomoc v hmotnej núdzi (ďalej len „PHN“) nevzniká, ak domácnosť má na základe medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR, nárok na finančnú pomoc v sume dávky v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“). Výška mesačnej finančnej podpory UNHCR je vyššia ako sumy základnej dávky poskytovanej v zmysle zákona o pomoci v hmotnej núdzi, a preto vznikom nároku odídencov na finančnú pomoc UNHCR od 01.05.2022, nárok na poskytovanie pomoci:

- nevznikne odídencom, ktorí prídu na územie SR v priebehu mesiaca máj 2022, nakoľko títo majú prednostne nárok na medzinárodnú podporu UNHCR. V prípade, ak odídenc s udeleným dočasným útočiskom v mesiaci máj 2022, požiada úrad o poskytnutie PHN, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny odídencu poučí o nároku na finančnú pomoc UNHCR, ktorá je pre neho výhodnejšia a zároveň ho bude informovať o spôsobe uplatnenia si nároku na túto pomoc. Ak odídenc, napriek uvedenému požiada o PHN, úrad koná o žiadosti o PHN v zmysle platných právnych predpisov a v prípade, ak má nárok na finančnú pomoc UNHCR, PHN neprizná.

- zaniká a úrad rozhodnutím od 01.05.2022 PHN odníme odídencom, ktorým je PHN už poskytovaná. V mesiaci máj 2022 bude odídencom vyplatená PHN za mesiac apríl 2022. V tejto súvislosti odporúčame rozhodnutie o odňatí PHN doručiť odídencom osobne (zápisnica o prevzatí rozhodnutia, príp. aj vzdaní sa práva na odvolanie). Zároveň pri preberaní rozhodnutia, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny odídencu poučí o nároku na finančnú pomoc UNHCR, ktorá je pre neho výhodnejšia a zároveň ho bude informovať o spôsobe uplatnenia si nároku na túto pomoc.

K poskytovaniu finančnej pomoci v zmysle medzinárodnej zmluvy medzi SR a UNHCR uvádzame, že **zamestnanci UNHCR budú pôsobiť vo veľkokapacitných centrách v Bratislave, Nitre, Žiline, Humennom a Michalovciach**, ako aj na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny.